

Høring om forskrift om rammeplaner for lærerutdanning trinn 8-13 fra Høgskolen Stord/Haugesund

Vi viser til ovennevnte høring.

Generelt

Vi mener at nye forskrifter for lærerutdanning 8-13 fyller et behov med tanke på å øke kvaliteten i utdanningene.

Vi imøteser nye forskrifter for lærerutdanning rettet mot trinn 8-13 og forutsetter at endringene vil innebære den tilsiktede kvalitetshevingen. Vi mener imidlertid at det er mulig at kvalitetshevingen i utdanningene kan føre til manglende rekruttering av lærere til enkelte utdanningsprogram. Dersom dette er en langvarig virkning av reformen, vil dette være langt mer alvorlig enn om den er kortvarig. Vi regner med at departementet har stor oppmerksomhet rettet mot dette.

Vi er kjent med at utkastene til forskrifter er utarbeidet av uavhengige arbeidsgrupper, men mener på generelt grunnlag at forskriftene bør samordnes der det ikke er faglige begrunnelser for ulikhetene.

Høgskolen Stord/Haugesund velger å komme med innspill til de utdanningene vi selv tilbyr.

Forslag til forskrift for treårige faglærerutdanninger i praktiske og estetiske fag

Generelt

HSH er fornøyd med at det i utdanningen blir innført et profesjonsfag der ulike fag, pedagogikk, fagdidaktikk og praksisopplæring blir sett i sammenheng. Vi støtter også grepet med å integrere fagdidaktikk i profesjonsfaget og i de praktisk-estetiske fagene. Vi ser at en på denne måten kan skape en integrert lærerutdanning der de ulike elementene i utdanningen til sammen utgjør en meningsfull helhet for studentene.

KD innstiller på at det i faglærerutdanningene ikke blir lagt opp til karakteren 3 i matematikk som opptakskrav. Dette er en innstilling vi støtter, da vi mener at det primært er annen kompetanse som avgjør om en blir en dyktig faglærer i praktisk-estetiske fag.

Kunstnerisk utviklingsarbeid er i UH-loven likestilt med forskning og annet utviklingsarbeid. Dette begrepet er høyst relevant for arbeidet med de praktisk-estetiske fagene, og bør derfor legges inn i forskriften i de læringsutbytteformuleringene der forskning og utviklingsarbeid blir nevnt.

Læringsutbytteformuleringene som gjelder lærerkompetansen er gode. Vi er klar over at det fagspesifikke perspektivet blir tatt vare på via de Nasjonale retningslinjene for hvert enkelt fagområde, men savner likevel at flere av utbytteformuleringene i forskriften handler det faglige innholdet i utdanningene.

Hvilke skoleslag og klassetrinn kvalifiserer utdanninga for?

Faglærerutdanningene i praktisk-estetiske fag er lagt inn under arbeidet med nye forskrifter rettet mot lærerutdanninger for 8 -13. trinn. I forskriften for faglærerutdanningene er ikke klassetrinn spesifisert, her nevner en at utdanningene kvalifiserer for arbeid "i skolen". Vi tolker dette slik at utdanningene også kvalifiserer for å undervise på 1 – 7.trinn. Dette er vi svært positive til da det er et stort behov for faglærere i praktisk-estetiske fag i på de lavere trinnene i grunnskolen.

HSH etterlyser at kulturskolen får en tydeligere posisjon i forskriften som en aktuell opplæringsarena. Kulturskolen er et lovpålagt skoleslag som trenger faglærere innen alle de praktisk-estetiske fagene. Mange lærere underviser i dag i kombinerte stillinger i kulturskolen og grunnskolen, og det er et stadig større fokus på samarbeid mellom disse skolearenaene, inkludert SFO. Dette er også en utvikling regjeringen støtter, synliggjort gjennom prosjektmidler tildelt via Kulturløftet 2 i 2011 og 2012, og innføring av en gratis kulturskoletime i skole/SFO-tida for alle barn på småskoletrinnet fra høsten 2013.

For de fleste faglærere i praktisk-estetiske fag, særlig innenfor musikk, dans og drama, er videregående skole (11. – 13. trinn) et lite aktuelt arbeidsområde, da de fleste som blir ansatt i dette skoleslaget har utdanning på mastergradsnivå. Vårt standpunkt er derfor at utdanningene bør kvalifisere for arbeid på 1. – 10.trinn, og at kulturskolens rolle i større grad bør presiseres i den endelige forskriften.

Forslag til forskrift for PPU for yrkesfag

Generelle kommentarer

Kunnskapsdepartementet foreslår at det fastsettes en egen forskrift om PPU for yrkesfag, der opptakskravet er 3-årig relevant bachelorutdanning. Det medfører at kandidater med fagbrev kun skal vurderes for opptak til 3-årig yrkesfaglærerutdanning. Vi mener at det er stor fare for at dette hindrer rekruttering av kvalifiserte lærere til de yrkesfaglige utdanningsprogrammene, særlig på kort sikt, men antakelig også på lang sikt. Hvis dette er tilfelle, vil den nye rammeplanen ikke føre til økt kvalitet i skolen, men sannsynligvis det motsatte. Med bakgrunn i den høye frafallsprosenten i de yrkesfaglige studieretningene er vi bekymret for følgende denne endringen kan få.

§3 Struktur og innhold

I det fremlagte forskriftsforslaget beskrives et tverrfaglig utviklingsprosjekt med et omfang på 10 sp. Vi mener at utviklingsprosjektet bør ha et omfang på 15 sp for å gi god mulighet for både empirisk arbeid og teoretisk refleksjon. Alternativt kan formuleringen være «og utgjør minst 10 studiepoeng av studiet.»

Praksisopplæringens omfang og organisering

Vi mener at det samme kravet som er gitt for PPU 8-13 om minst 50 % av praksisopplæringen utenfor egen arbeidsplass, bør gjelde også her.

§5 Opptak

HSH mener at dette opptakskravet i særlig grad vil ramme utdanningsprogram som ikke har tilsvarende utdanning på høyere nivå. Selv om det varslede arbeidet med å tilby yrkesfaglærerutdanninger i flere regioner, vil kunne gi flere kvalifiserte lærere, mener vi at dette ikke i tilstrekkelig grad tar høyde for de behovene som er innenfor videregående opplæring i årene som kommer. HSH ber departementet undersøke mulige virkninger av denne bestemmelsen før den settes i verk.

§7 Ikrafttreden og overgangsregler

På bakgrunn av usikkerheten knyttet til virkningen av §5 mener vi at dette tidspunktet bør utsettes til en har større klarhet i konsekvensene.

Forslag om rammeplan for praktisk-pedagogisk utdanning for trinn 8-13

§3 Struktur og innhold

I forslaget til Rammeplan for PPU-Y er utdanningen strukturert i to emnegrupper: Ledelse av læreprosesser og Skolen i samfunnet. Vi spør om ikke dette også kan gjelde for PPU 8-13.

For PPU-Y er det også lagt inn at studentene skal gjennomføre et tverrfaglig utviklingsprosjekt. Vi foreslår at dette legges til for PPU 8-13 med følgende formulering: «I utdanningen skal kandidatene gjennomføre et tverrfaglig utviklingsprosjekt. Utviklingsprosjektet skal kombinere pedagogikk, fagdidaktikk og praksis og utgjør 15 studiepoeng av studiet.» (Omfang, jfr innspill til PPU-Y §3)

§5 Praksisopplæring

I utkast til forskrift heter det at "Utdanning som kan gi grunnlag for fritak i den obligatoriske delen må omfatte praksisopplæring". Det er uklart for oss hva som menes med den obligatoriske delen siden dette begrepet ikke er brukt ellers i forskriften.

§6 Opptakskrav

HSH støtter kravet om master, men mener det er uklart når det står at mastergraden må inneholde «to relevante fag som gir...». Det er utdanningen til studenten som må inneholde dette og det er ikke noe problem dersom studenten har en enfaglig master men i tillegg har utdanning i et annet relevant fag.

HSH mener det bør gis unntak for kunstoffag både i forhold til masterkravet ved opptak og krav om to fag.